TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21193
Tarih : 11.11.2026

53105

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

**Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT**
**Kars Milletvekili**
**DEM Parti Grup Başkanvekili**

9 Kasım 2026 tarihinde İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik Fabrikası'nda meydana gelen patlamada en az 17 işçinin yaşamını yitirdiği bildirilmiş; can kaybı, kayıp işçi ve yaralı sayılarına ilişkin açıklamalar gün içinde değişmiştir. Yaşanan bu büyük işçi katliamı, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yetersizliğinin yanı sıra yaşamını yitiren ve yaralanan işçilerin ailelerine karşı kamunun sosyal koruma sorumluluğunu da gündeme getirmiştir.

Bir işçinin çalışırken yaşamını yitirmesi, geride kalan ailesi açısından yalnızca telafisi mümkün olmayan bir kayıp değil, aynı zamanda uzun yıllar sürebilecek ekonomik, sosyal ve psikolojik sonuçlar doğurmaktadır. Eşler, çocuklar ve bakmakla yükümlü olunan diğer aile bireyleri gelir kaybı, yoksullaşma, bakım yükünün artması ve sosyal güvencesizlik riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Özellikle çocukların eğitimlerinin kesintiye uğramaması, bakım ve barınma ihtiyaçlarının karşılanması, eşlerin ekonomik bağımsızlıklarının desteklenmesi ve ailelerin psikososyal hizmetlere erişiminin sağlanması devletin sosyal koruma yükümlülüğünün bir parçasıdır.

Bu yükümlülük, ailelere yalnızca olayın hemen ardından yapılan ziyaretler, taziye açıklamaları veya tek seferlik nakdi yardımlarla yerine getirilemez. Ailelerin ihtiyaçlarının yerinde tespit edilmesi, hak sahibi oldukları sosyal hizmet ve yardımlara gecikmeksizin erişebilmeleri ve desteklerin uzun vadeli olarak sürdürülmesi gerekmektedir.

Ayrıca sosyal hizmetlerin sunulması, ailelerin kendi imkânlarıyla başvuruda bulunmasına, yaşadıkları kaybı kamuoyuna duyurabilmesine veya olayın medyada ne kadar yer bulduğuna bağlı olmamalıdır. Bakanlığın, ilgili kamu kurumlarıyla koordinasyon sağlayarak bütün ailelere doğrudan ulaşması, ihtiyaçları belirlemesi ve destek süreçlerini takip etmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, HABAŞ Demir Çelik Fabrikası'nda yaşanan facianın ardından Bakanlığınızın hangi sosyal koruma mekanizmalarını harekete geçirdiğinin, etkilenen ailelere yönelik hangi hizmetlerin sağlandığının ve uzun vadeli destekler için nasıl bir planlama yapıldığının açıklanması önem taşımaktadır. Sosyal korumanın yalnızca bu faciada değil, geçmiş iş cinayetlerinden etkilenen ailelere hangi ölçüde ulaştığı da açıklanmalıdır.

**Bu bağlamda;**

1. HABAŞ Demir Çelik Fabrikası'nda meydana gelen patlamanın ardından yaşamını yitiren ve yaralanan işçilerin ailelerine yönelik Bakanlığınız tarafından sosyal inceleme başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa kaç aileye ulaşılmış, kaç aile hakkında sosyal inceleme yapılmıştır?

2. Yaşamını yitiren işçilerin geride bıraktığı 18 yaş altındaki çocukların sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş gruplarına, eğitim durumlarına ve bakım ihtiyaçlarına ilişkin bir tespit yapılmış mıdır?

3. Yaşamını yitiren işçilerin çocuklarının eğitim, beslenme, barınma ve bakım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmeti başta olmak üzere hangi sosyal hizmet ve yardım mekanizmaları devreye alınmıştır? Bu hizmetlerden yararlandırılan çocuk ve aile sayısı kaçtır?

4. Yaşamını yitiren işçilerin eşlerinin ve bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerinin gelir kaybı ve yoksullaşma riskine karşı hangi ekonomik ve sosyal destekler sağlanmıştır? Düzenli gelir desteği, istihdama erişim, mesleki eğitim ve sosyal güvenlik haklarından yararlanma konularında bir çalışma yürütülmekte midir?

5. Patlamada yakınlarını kaybeden ailelere ve yaralanan işçiler ile yakınlarına yönelik psikososyal destek ekipleri görevlendirilmiş midir? Görevlendirilmişse kaç kişiye hizmet sunulmuştur? Bu desteğin uzun vadeli sürdürülmesi için bir izleme ve takip mekanizması oluşturulmuş mudur?

6. Patlamada yaralanan ve tedavileri devam eden işçilerden kalıcı engellilik veya uzun süreli bakım ihtiyacı oluşabilecek kişilerin ve ailelerinin desteklenmesine yönelik bir planlama yapılmış mıdır? Evde bakım yardımı, engelli hizmetleri ve diğer sosyal desteklere erişim konusunda hangi çalışmalar yürütülmektedir?

7. Yaşamını yitiren işçilerin ailelerinin barınma koşulları ve mevcut borç yükleri değerlendirilmiş midir? Kira, temel yaşam giderleri ve acil ekonomik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik herhangi bir destek sağlanmış mıdır?

8. Etkilenen ailelerin sosyal hizmet ve yardımlara erişiminde başvuru yükünü azaltmak, işlemleri hızlandırmak ve hak kayıplarını önlemek amacıyla her aile için sorumlu bir sosyal hizmet personeli görevlendirilmiş midir? Başvuruların tek merkezden takip edilmesine yönelik bir koordinasyon mekanizması kurulmuş mudur?

9. Bakanlığınız, yaşamını yitiren ve yaralanan işçilerin ailelerinin sosyal güvenlik, ölüm geliri, ölüm aylığı, "iş kazası" nedeniyle sağlanan haklar ve diğer yasal destekler konusunda bilgilendirilmesi ve ilgili kurumlara yönlendirilmesi amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu ve diğer kamu kurumlarıyla ortak bir çalışma yürütmekte midir?

10. Bakanlığınızın iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerin ailelerine ve yaralanan işçilere yönelik, ilk müdahale döneminin ötesine geçen, düzenli sosyal inceleme ve uzun vadeli destek içeren özel bir programı bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa bu yönde bir program oluşturulması planlanmakta mıdır?

11. HABAŞ faciasından etkilenen ailelere sağlanan desteklerin yeterliliğinin değerlendirilmesi, hizmetlerin kesintiye uğramaması ve çocukların eğitim ile bakım süreçlerinin izlenmesi amacıyla belirli aralıklarla sosyal inceleme yapılacak mıdır? Bu süreç hangi birim tarafından ve ne kadar süreyle takip edilecektir?

12. Bakanlığınızın son beş yılda "iş kazaları" ve iş cinayetleri nedeniyle yakınlarını kaybeden ailelere sunduğu sosyal hizmet ve yardımlardan yararlanan aile ve çocuk sayısı yıllar itibarıyla kaçtır? Bu hizmetler kapsamında yapılan harcamaların yıllara göre dağılımı nedir?